

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

На сьогоднішній день трансформаційні процеси, що значно розширили та наповнили новим змістом економічну діяльність, в свою чергу спричинили кардинальні зміни умов господарювання в економіці на всіх її рівнях. Як правило, перехід до ринкової економіки потребує від підприємства підвищення ефективності та функціонування виробництва, конкурентоздатності продукції і послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, активізації підприємства, ефективних форм господарювання та управління виробництвом.

Діагностика виявляє проблеми, що обумовлені особливостями зовнішнього середовища і характерним взаємозв'язком з ним. Також вона фіксує відхилення від норми параметрів, які визначають ефективну діяльність підприємства. Процес діагностики внутрішнього середовища підприємства є досить складним і трудомістким, однак важливим в силу того, що його результати відіграють неабияку роль у визначенні стратегії розвитку організації та визначають кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства.

Економічна діагностика підприємства – це оцінка економічних показників роботи підприємства на основі вивчення окремих результатів його діяльності та неповної інформації з метою виявлення можливих перспектив подальшого розвитку та наслідків ухвалення поточних управлінських рішень [1].

В економічній діагностиці, яка виступає дослідницьким процесом, важливу роль відіграють такі основні вимоги до процесу дослідження:

1. Він повинен бути автентичним, тобто заснованим на першоджерелах, на достовірній інформації.

2. Об'єктивність процесу. Перед тим, як почати процес діагностування, його учасникам необхідно виробити процедуру оцінки і скласти програму дослідження об'єкта.

3. Точність – ціль, завдання і відповідність вимогам, пропонованим до процесу діагностування, тісно пов'язані з процесами планування, організації і контролю.

До комплексу аналітичних завдань, які розв'язує економічна діагностика, відносяться:

- оцінка стану підприємства в умовах обмеженої інформації;
- оцінка режиму функціонування, ефективності та стабільності роботи підприємства;
- пошук можливих варіантів діагностики, виходячи з існуючої та перспективної структури зв'язків між показниками, що характеризують діяльність підприємства;
- оцінка можливих наслідків прийняття певних управлінських рішень (особливо пов'язаних з динамікою та структурою виробництва, політикою цін,

конкуренцією тощо) з точки зору ефективності виробництва, фінансового стану та платоспроможності підприємства [1].

Основними методами одержання якісної інформації для діагностування є:

- кабінетні дослідження - робота з бухгалтерськими документами, статистичною та іншою внутрішньою інформацією;

- самодіагностика - оцінка відібраними керівником підприємства співробітниками стану різних систем і підсистем підприємства щодо відповідності поставленим цілям і завданням, наявності необхідних ресурсів, за допомогою різних методів і процедур;

- діагностичне інтерв'ю - бесіди з керівниками й фахівцями підприємства, експертами про їх розуміння проблем і шляхи їх вирішення, анкетні опитування працівників підприємства;

- діагностичне спостереження - знайомство з зовнішніми проявами діяльності підприємства, роботою співробітників в офісах, на виробництві, присутність на нарадах, презентаціях, виставках тощо;

- «мозковий штурм», конференції та інші методи групової роботи [2].

У процесі діагностики первинна інформація проходить аналітичну обробку: проводиться порівняння досягнутих результатів діяльності з даними за минулі відрізки часу, з показниками інших підприємств і середньогалузевими; визначається вплив різних чинників на величину результативних показників, виявляються недоліки, помилки, невикористані можливості, перспективи і т. д.

За результатами діагностики формується системне бачення керівництвом підприємства проблемних областей, що дозволяє оцінити поточний стан і тенденції розвитку комерційної, виробничої, фінансової складової діяльності підприємства, визначити слабкі місця в управлінні, розставити «по місцях» проблеми, з'ясувати причини і джерела їх виникнення і встановити пріоритети в роботі з проблемами підприємства, оцінити можливі варіанти розв'язання цих проблем, прогнозувати можливі результати, виробити попередні рекомендації з розробки стратегії розвитку підприємства на середньострокову або довгострокову перспективу.

Отже, за допомогою діагностування керівництвом приймаються обґрунтовані управлінські рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємства за рахунок використання виявлених резервів із прогнозованим економічним ефектом. Таким чином, економічну діагностику можна розглядати як діяльність з підготовки даних, необхідних для наукового обґрунтування та оптимізації управлінських рішень.

Список використаної літератури:

1. Казачков І.О. Сучасні підходи до проведення економічної діагностики підприємства / І.О.Казачков, О.О.Ткаченко // Запорізька державна інженерна академія.-2013.-С.148-153.
2. Коваленко О.В. Роль економічної діагностики у процесі прийняття рішень / О.В.Коваленко, Д.М.Біла // Запорізька державна інженерна академія.-2014.-С.5-11.